

HET LICHT IN HET NIEUWE AFAS THEATER

AUTOMATISERING ALS TOVERWOORD

In Leusden is met het AFAS Experience Center de nieuwe thuishaven van AFAS Software gebouwd. Een futuristisch ogend complex dat nog het best te omschrijven is als hypermoderne campus. Naast kantoren, een restaurant, auditoria en een sportruimte, is er ook een volwaardig theater verrezen waarin 'automatisering' het toverwoord is. Voor de lichtinstallatie werd aangeklopt bij Rolight.

Het theater dat gebouwd is op het terrein van AFAS ziet er van buiten even bijzonder uit als het van binnen is. Ook in het oude pand van AFAS zat al een theater, maar dat is nauwelijks te vergelijken met wat nu in Leusden is verrezen. Het was echt bedoeld voor eigen lezingen, waar het nu een flinke slag groter is. Het is een serieus en ambitieus theater geworden, met plaats voor 850 bezoekers. Overdag voor lezingen en trainingen, maar in de avond voor musicalvoorstellingen en dan de 'open eind-variant' in het

bijzonder. De eerste twee jaar zou daar eigenlijk nog geen sprake van zijn, maar toen het balletje eenmaal begon te rollen was er geen houden meer aan. Met '14 de Musical' (het verhaal van Johan Cruijff) wordt op dit moment zelfs een musicalproductie geschreven voor deze nieuwe locatie.

GEEN GESPREID BEDJE

Voor het licht in het nieuwe theater werd al in een vroeg stadium aangeklopt bij Rolight. "Vaak loopt het dan via een adviesbureau dat het hele plaatje

eigenlijk al heeft ingekleurd, maar dat was nu niet het geval", vertelt projectleider Christian Borgers. "We mochten in dit geval voorstellen doen. Erg leuk, zoals eigenlijk alles aan dit project dat is. Maar het is ook uitdagend, aangezien je niet in een gespreid bedje terecht komt. Je moet alles zelf bedenken en in de realisatie ook voortdurend bovenop de coördinatie zitten met bijvoorbeeld de bouwers, de e-instalateur en de netwerkjongens. Daar gaat veel tijd en energie in zitten, maar is ook echt ontzettend tof om te doen."

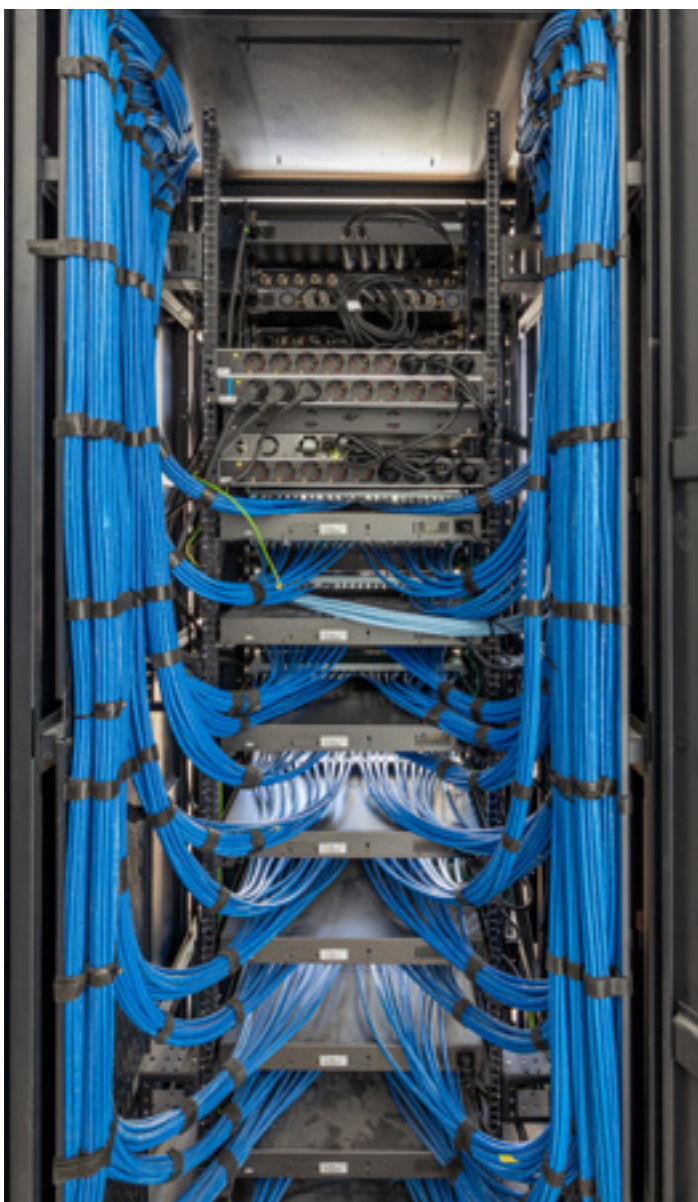
AUTOMATISEREN

Zo'n veertien maanden geleden werd Rolight benaderd voor dit project. Daarbij was al snel duidelijk dat de uitdaging met name ging zitten in de multifunctionaliteit van het theater. "Dat zat 'm in het feit dat ze het theater in de middag willen gebruiken voor de eigen lezingen, terwijl in diezelfde zaal in de avond weer een musicalvoorstelling draait. Bovendien moeten ze het in de middag zonder technicus af kunnen. Iemand die een lezing wil geven, moet met één druk op de knop licht, geluid en video kunnen bedienen, terwijl het een setting is die 's avonds voor een

productie gebruikt wordt. Dat betekent dus dat je in zeer hoge mate moet gaan automatiseren”, vertelt Borgers. “Ik ken geen enkel Nederlands theater dat het op deze manier doet, maar om dat voor elkaar te krijgen moest vooraf héél goed worden nagedacht. Wat gebruik je waarvoor en hoe ga je dat automatiseren? Er lag een enorm zwaartepunt op de hele infrastructuur en de automatisering. Een flinke uitdaging, maar dat maakt het ook zo leuk.”

BEWEGEND LICHT

Een andere nadrukkelijke eis was dat het sowieso helemaal led moest zijn. “Vooruitstrevend, technologisch hoog-

staand en duurzaam, net als de rest van de campus”, legt Borgers uit. “Ook wij moesten daar dus binnen passen. We hebben het nog wel even over halogeenlicht gehad voor in de zaalbrug, omdat je daar nu eenmaal vermogen nodig hebt. In veel theaters hangen daar 2kW halogeenlampen, maar in statische lampen is daar eigenlijk geen equivalent voor. In eerste instantie hadden we daar gewoon méér ledverlichting ingetekend om het op die manier te kunnen dekken, maar toen er sprake van was dat er een musical in zou komen, kwam er ook een lichtontwerper aan tafel zitten. Die vond dat er te weinig vermogen vanuit de zaalbrug kwam, waarop ik heb aangegeven dat er dan eigenlijk maar één oplossing is: bewegend licht. Daarmee kun je namelijk veel hoger in de vermogens komen.”

VOLGSPOTSISTEEM

Uiteindelijk is het inderdaad bewegend licht geworden. In de zaalbrug hangen nu achttien kopen JB Lighting T12 bewegende profielschijnwerpers en verder niks. “Echt te gek”, vindt Borgers. “Ook in de hele automatisering was het natuurlijk een voordeel. We hebben er bijvoorbeeld ook een automatisch volgspotsysteem van Focus (FindFocus, red.) in

zitten. Sprekers overdag kunnen een tag bij zich steken waardoor ze automatisch gevolgd worden, zonder dat er een technicus aan te pas hoeft te komen. Dan is het fantastisch dat we over een zaalbrug beschikken met alleen maar moving heads.”

OP AFSTAND

De bouwkundige oplevering is inmiddels geweest en AFAS heeft de sleutels van de hele campus eind november overhandigd gekregen. In het theater wordt evenwel nog volop gewerkt, vertelt Borgers: “Onze lichtinstallatie hangt en werkt. Als ze hun grandMA 3 er nu neerzetten, dan kunnen ze licht maken. Zelf zijn we nu heel erg bezig met de automatisering. We hebben daar kasten vol apparatuur staan, waar we op afstand op kunnen inloggen. We zijn dus op afstand het systeem aan het configureren en met name user interfaces aan het programmeren. We zorgen dat we op een eenvoudige manier controle kunnen geven over het systeem voor de zowel de technische als niet-technische gebruiker.”

KETEN

“Het hele netwerk is van ELC Lighting, waarbij we ook de DMX-redundancy gebruiken. ➤

V-60HD

PLUG-N-PLAY PRODUCTION SWITCHER WITH AUDIO FOR LIVE EVENT AND STREAMING

Live event production and streaming continues to grow and the demand for more features requires a sophisticated feature set. The V-60HD simplifies your set-ups and combines the best of both worlds that includes SDI inputs for camera sources and scaled HDMI inputs for data, computer, tablet and other video sources.

The combination of powerful audio features that include multi-channel embedded audio, XLR and RCA analog inputs, de-embedded audio from digital SDI or HDMI sources plus a variety of video connections with a Program and Aux Bus makes the V-60HD ideal for a variety of live event production and streaming applications.

www.proav.roland.com

 Roland

DMX houdt dus niet op bij de laatste spot, maar gaat weer terug het netwerk in en wordt continu gemonitord. Als er ergens iets misgaat in de DMX, dan wordt 'ie via de backuplijn weer gevoed', begint Borgers zijn uitleg over de netwerken. "Heuvelman Sound and Vision doet alle audio en video in het hele pand, dus ook in de theaterzaal. Zij hebben een AMX-systeem voor het hele pand, waar wij weer op inpluggen. Presets voor de lezingen kunnen via het AMX-systeem van Heuvelman afgeroepen worden en dat AMX-systeem wordt vervolgens door AFAS zelf weer geïntegreerd in de eigen applicatie die ze maken voor hun personeel. Mensen die daar de rechten toe hebben, kunnen dan het systeem in het theater bedienen. Ons lichtstelsel, maar ook de audio en video van Heuvelman. Het is een complete keten die zo gevormd is en daar moest vooraf uiteraard flink over nagedacht worden."

TWEE TYPEN SPOTS

Naar alle waarschijnlijkheid is het nieuwe AFAS Theater een plek waar veel andere theaters graag een kijkje komen nemen om te zien hoe ze de zaken in Leusden hebben aangepakt. Misschien is het niet voor iedereen weggelegd om het complete plaatje zo aan te pakken, maar er zitten veel elementen in die op zich al interessant genoeg zijn. "Voor sommige partijen zal het interessant zijn om te zien hoe je zo'n groot theater nou helemaal op led draait en er zullen ook mensen zijn die het interessant vinden dat je relatief veel met moving heads doet", vertelt Borgers daarover. "Eigenlijk hebben we in het hele theater maar twee typen spots. De JBL Lighting T12 die in de zaalbrug hangt gebruiken we ook als tegenlicht. We hebben dan ook geen washes. Er zit een brede zoom op, er zit een frost in. Om het eenduidig te houden voor de technicus en alle functio-

naliteiten op alle plekken te hebben, is echt voor maar één type moving head gekozen." Daarnaast is ook gekozen voor maar één statische lamp, de Infinity TS 260-C7 profielspot. "Ook daar weer geen fresnelen, wash light of parren...puur die lamp. Er hangt dus een flinke hoeveelheid spots in het theater, maar het zijn slecht twee types. Ook dat vind ik wel een mooie keuze."

TROTS

Het project is nog in volle gang, maar Borgers is nu al trots. "Ik ben echt trots en blij dat we de kans hebben gekregen om dit te doen, ook al omdat het ontzettend fijn werken is. Met het management bij AFAS is het goed afspraken maken en ze staan voor veel open. Het is in alle opzichten een fijn project om te draaien en dan is het qua automatisering ook nog eens een echt huzarenstukje. Het is nog niet helemaal af, maar ik kan nu al alleen maar positief zijn." <